

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 161/2024-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ]
[REDAKOVANÉ], zastúpenej BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., Laurinská 4, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava III (pôvodne Okresný súd Bratislava II) v konaní vedenom pod sp. zn. B2-42Cb/101/2018 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 42Cb/101/2018) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu (pôvodne okresný súd) v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov a priznal jej primerané finančné zadosťučinenie 4 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a pripojeného spisu mestského súdu vyplýva, že sťažovateľka podala 20. apríla 2018 na okresnom súde proti žalovanej Slovenskej správe ciest žalobu o zaplatenie 660 247,80 eur s prísl. V novembri 2018 okresný súd priznal sťažovateľke oslobodenie od platenia súdneho poplatku. Po predbežnom prejednaní sporu 1. októbra 2019 sa konali

pojednávania 5. decembra 2019, 13. februára 2020 a 2. júla 2020, na ktorom okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť sťažovateľke 17 046,77 eur s prísl., vo zvyšnej časti (o zaplatenie 643 201,03 eur) žalobu zamietol a žalovanej priznal voči sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v rozsahu 94,80 %. Na základe odvolania podaného sťažovateľkou Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 1Cob/174/2020-2172 z 27. apríla 2023 rozsudok okresného súdu vo výroku II a III zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Medzitým bola predmetná vec dvakrát pridelená na prejednanie a rozhodnutie novému zákonnému sudcovi. Po prechode výkonu súdnictva z okresného súdu na mestský súd v zmysle § 18n ods. 2 písm. c) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v platnom znení sťažovateľka 11. augusta 2023 a 20. novembra 2023 požiadala o nariadenie termínu pojednávania. Dňa 16. januára 2024 mestský súd nariadil termín pojednávania na 27. február 2024, ktorý bol zo zdravotných dôvodov na strane zákonného sudcu zmenený na 26. marec 2024.

3. Sťažovateľka uvádza, že predmetný spor o vrátenie zádržného predstavuje štandardnú obchodnoprávnú agendu a zároveň nadväzuje na právoplatne skončené konanie vedené pod sp. zn. B2-25Cb/435/2015, ktoré rozhodoval rovnaký (aktuálny) zákonný sudca, preto ho nemožno považovať za skutkovo či právne náročný. Svojím konaním neprispela k dĺžke napadnutého konania. Uvádza, že v úvodnej fáze napadnutého konania (do vydania rozsudku 2. júla 2020) okresný súd vo veci prevažne konal. Následne do zrušenia rozsudku krajským súdom okresný súd síce konať vo veci nemohol, no k jeho zrušeniu došlo aj z dôvodu, že okresný súd nesprávnym procesným postupom porušil právo sťažovateľky na spravodlivý proces. Po vrátení veci v máji 2023 do podania ústavnej sťažnosti je (po prechode výkonu súdnictva) mestský súd vo veci absolútne nečinný. Podľa sťažovateľky nemožno legitímne odôvodniť, prečo nie je napadnuté konanie ani po šiestich rokoch právoplatne skončené.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho

súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07, II. ÚS 146/2012). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

6. Skutočnosť, že vyžiadaný spis mestského súdu obsahuje značné množstvo listinných dôkazov a prvý rozsudok sa nachádza až na č. 1. 2092, podľa ústavného súdu sama osebe nezakladá právnu či faktickú zložitost' veci, čo napokon dokazuje aj pomerne promptné vydanie prvého rozsudku okresným súdom. Z vyžiadaného spisu nevyplývajú ani skutočnosti, ktoré by indikovali, že by sťažovateľka svojím správaním prispela k dĺžke napadnutého konania.

7. Postup okresného súdu v období od podania žaloby v apríli 2018 do vydania prvého rozsudku v júli 2020 hodnotí ústavný súd ako plynulý (čo napokon nerozporuje ani sťažovateľka). K uvedenému nepochybne prispelo aj využitie nástrojov zakotvených v Civilnom sporovom poriadku (nariadenie predbežného prejednávania sporu, využitie sudcovskej koncentrácie konania), ktorých cieľom je dosiahnutie postupu súdu v zmysle čl. 17 Civilného sporového poriadku.

8. Na základe odvolania sťažovateľky z 18. augusta 2020 bol spis 16. decembra 2020 (po rozhodnutí o zamietnutí návrhu sťažovateľky na oslobodenie od súdnych poplatkov) predložený na rozhodnutie krajskému súdu. Od okamihu predloženia veci krajskému súdu sa daná vec nenachádzala v dispozícii okresného súdu až do mája 2023, keď mu bol spis po rozhodnutí o odvolaní (uznesením z 27. apríla 2023) vrátený. Okresnému súdu nemožno vytýkať nečinnosť, ktorá bola primárne ovplyvnená uplatnením opravného prostriedku sťažovateľkou a sekundárne tým, že nemal súdny spis k dispozícii (porov. I. ÚS 638/2023).

9. Ústavný súd uznáva, že mestský súd po vrátení veci (a po prechode výkonu súdnictva) mohol zvoliť aj promptnejší prístup, keď pôvodne nariadil termín pojednávania na 27. február 2024 a následne ho zmenil na 26. marec 2024, no zároveň dáva do pozornosti, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 490/2023).

10. Ústavný súd v tejto súvislosti odkazuje na rozhodovacu prax a judikatúru ESLP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66) (IV. ÚS 125/2022).

11. Ústavný súd pre úplnosť kontextu prejednávanej veci a posudzovania celkovej dĺžky konania konštatuje, že hoci obsah základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je obdobný do tej miery, že ich porušenie ústavný súd posudzuje spoločne, perspektíva ústavného súdu vo vzťahu k jednotlivým štátnym orgánom je odlišná ako v prípade ESLP. Európsky súd pre ľudské práva posudzuje namietané porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

vo vzťahu k Slovenskej republike ako členskému štátu Rady Európy a ústavný súd ako vnútroštátny ľudskoprávny súd posudzuje potenciálne porušenie základných práv sťažovateľov vo vzťahu k jednotlivým štátnym orgánom (m. m. I. ÚS 390/2019). Nemožno preto konštatovať, že by ústavný súd pri posudzovaní namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov v každom konaní automaticky sčítal dĺžku konania pred viacerými inštanciami štátnych orgánov a túto následne hodnotil bez ohľadu na okolnosti prípadu (I. ÚS 26/2024). Navyše, v prejednávanej veci sťažovateľka označila ako porušovateľa svojich práv výlučne mestský súd (pôvodne okresný) súd.

12. Ústavný súd pripúšťa, že dĺžka predmetného konania v súhrne pred okresným súdom (2 a pol roka) a po vrátení vecí pred mestským súdom (10 mesiacov) (nezanedbajúc dĺžku konania pred krajským súdom v trvaní 2 a pol roka), môže hraničiť s už uvedenou požiadavkou primeranosti. V okolnostiach prejednávanej veci však zohľadnil, že s výnimkou niekoľko mesiacov trvajúcej nečinnosti po vrátení vecí z krajského súdu nemožno v postupe mestského (pôvodne okresného) súdu konštatovať výraznejšie nedostatky. Vzhľadom na konkrétne okolnosti danej veci dospel pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky k záveru, že neexistuje okolnosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou uvedených práv. Ústavnú sťažnosť sťažovateľky preto odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

13. Keďže ústavný súd odmietol podanú ústavnú sťažnosť ako celok, rozhodovanie o ďalších nárokoch sťažovateľky uvedených v petite ústavnej sťažnosti stratilo právny význam.

14. V závere ústavný súd poznamenáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku vecí rozhodnutej [§ 55 písm. a) zákona o ústavnom súde], a preto nevyklučuje možnosť, aby sťažovateľka v prípade pretrvávajúcej nečinnosti mestského súdu podala svoju ústavnú sťažnosť opakovane.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. marca 2024

Miloš Maďar
predseda senátu